

Lea Šugman Bohinc

EPISTEMOLOGIJA SOCIALNEGA DELA II

Mag. psihologije Lea Šugman Bohinc je mlada raziskovalka na Visoki šoli za socialno delo Univerze v Ljubljani.

Prispevek smiselno nadaljuje vsebine, predstavljene v članku *Epistemologija socialnega dela* (Šugman Bohinc 1997: 289-308), in jim dodaja koncepte kot interpretativna aktivnost, kibernetika razgovora, notranji razgovor, lastno, značilno vedénje oziroma samoproizvajanje, netrivialnost in entropija, tako da riše možnosti njihove učinkovite uporabe v kontekstu interakcije psihosocialne pomoči. Članek med drugim predlaga nadomeščanje ustaljene polarnosti zavestno-nezavedno z drugimi metaforami, ki ustrezneje zaobjemajo rekurzivni razvoj človekove interpretativne (mentalne) aktivnosti. Opisuje metodo (svetovalnega, terapevtskega, učnega itn.) razgovora, ki učinkoviteje pelje k novim, želenim interpretacijam udeležениh v razgovoru. Nakazuje možne strategije ravnanja z netrivialnimi sistemi (kot so klientski, profesionalni idr. živi sistemi) na način razvijanja hermenevtične epistemologije netrivialnosti.

Gregor Adlešič

RAWLSOVA TEORIJA PRAVIČNOSTI

Mag. Gregor Adlešič, filozof, je predaval filozofijo in etiko na Visoki šoli za socialno delo.

V članku avtor osvetli osnovna teoretska in metodološka izhodišča Rawlsove teorije pravičnosti. Gre za sistematičen poskus preseganja in nadgradnje očitnih pomankljivosti sodobnega utilitarizma in pozitivizma, v katerega je ujeta večina moralne filozofije poznega 20. stol. Rawls ga poskuša preseči z navezavo svoje misli na Kantovo moralno filozofijo, vendar v svoj sistem privzema zgolj osnovne moralne zahteve Kantovih kategoričnih imperativov, ne pa tudi njegove metodologije. Domneva sicer, da je sredična točka moralnih prepričanj v sodobnih demokratičnih družbah zahteva po svobodi in enakopravnosti, a tega nima za dolžnost tako kot Kant, temveč za pravico in temelj njihovega čuta za pravičnost. Rawls svojo izhodiščno hipotezo oziroma svoje pojmovanje pravičnosti utemeljuje s pomočjo metode reflektivnega ekvilibrija, ki izvira iz pragmatistične moralne filozofije. Moralna filozofija ima po Rawlsovem mnenju sokratsko naravo; šele ko s pomočjo reflektivnega ekvilibrija racionalno presodimo izbrane principe in jih spoznamo za primerne, v skladu s tem spremenimo tudi svoje intuicije. Tako se tisto, kar je na začetku izgledalo kot utemeljevanje naših političnih predsodkov, na koncu izkaže za metodo spreminjanja naših nazorov o pravičnosti. Avtor v članku podrobno predstavi radikalne sklepe, ki izhajajo iz logika metode reflektivnega ekvilibrija.

Ivan Janko Cafuta

NEKAJ BESED O DELU NA CENTRIH ZA SOCIALNO DELO

(NAJVEČ O DELU Z MLADOSTNIKI)

Ivan Janko Cafuta je dipl. sociolog in socialni delavec.

V članku je avtor opisal svoje delovno področje na centru za socialno delo. Želel je opozoriti na nekaj pomembnih težav in dilem, s katerimi se srečuje v poklicnem življenju. Na začetku članka je orisal zakonodajni okvir svojega poklicnega delovanja v vlogi strokovnega delavca centra za socialno delo, v nadaljevanju pa se je osredotočil na nekaj problemskih sklopov. Najprej na problem združevanja različnih, neredko izključujočih se vlog v eni osebi na CSD, naprej na vprašanje varovanja poklicne skrivnosti, strokovne profilacije kadrov in vprašanje strokovnih doktrin. Na več mestih je spregovoril tudi o vprašanju specializiranja dejavnosti ter o potrebi po boljšem razmejevanju

tako znotraj dejavnosti same kot navzven. Pri tem misli, da ni dovolj, če se dejavnost centra za socialno delo deli zgolj na različne delavce oz. delovna področja, pač pa, da bi morala tej delitvi v interesu izvajalcev slediti tudi večja diferenciranost na teoretski, doktrinarni in strukturni ravni.

Tanja Lamovec

SAMO ZADOVOLJNA MATI JE LAHKO DOVOLJ DOBRA MATI

Prof. dr. Tanja Lamovec je predavateljica na oddelku za psihologijo Filozofske fakultete v Ljubljani in predsednica društva Paradoks.

Avtorica prikaže hitro spreminjajoče se in včasih diametralno nasprotno navete ameriških »ekspertov« materam glede vzgoje otrok, ki so si sledili v kratkem sosledju v zadnjih 50 letih. Analizira posledice teh nasvetov za otroke in matere ter jih poveže s prevladujočo družbeno klimo in vrednotami. Ob tem se je spreminjalo tudi pojmovanje »ženskosti«, ki je v zadnjem času proizvedlo novo podobo »samskega dekleta« in jo danes uspešno eksploatira ekonomska propaganda. V okviru opisanih sprememb razlaga avtorica tudi pojav popularne psihološke literature za ženske, ki je že v veliki meri nadomestila tradicionalne ganljivke. Mediji omogočajo javno razkrivanje problemov, ki so do nedavnega sodili v privatno sfero. Njihova priljubljenost kaže, da zadovoljujejo pomembno potrebo žensk in tudi nekaterih moških, da o svojih problemih govorijo in naletijo na odziv. Nič ni narobe, da o pomembnih stvareh govorimo v javnosti, vprašamo pa se lahko, kako da to ni mogoče na ravni intimnih medosebnih odnosov.